

Suvestinė redakcija nuo 2023-05-11

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2013, Nr. [46-2314](#), i. k. 1132210ISAK0003-258

Nauja redakcija nuo 2018-03-14:

Nr. [3-122](#), 2018-03-13, paskelbta TAR 2018-03-13, i. k. 2018-03866

LIETUVOS RESPUBLIKOS SUSISIEKIMO MINISTRAS

**ĮSAKYMAS
DĖL PAŠTO MOKOS ŽENKLŲ IŠLEIDIMO, IŠĖMIMO IŠ APYVARTOS IR
APSKAITOS TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO**

2013 m. balandžio 30 d. Nr. 3-258
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos pašto įstatymo 5 straipsnio 3 dalies 8 punktu:

1. T v i r t i n u Pašto mokes ženklų išleidimo, išėmimo iš apyvartos ir apskaitos taisykles (pridedama).

2. Neteko galios nuo 2023-05-11

Punkto naikinimas:

Nr. [3-243](#), 2023-05-10, paskelbta TAR 2023-05-10, i. k. 2023-08921

SUSISIEKIMO MINISTRAS

RIMANTAS SINKEVIČIUS

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos susisiekimo
ministro 2013 m. balandžio 30 d.
įsakymu Nr. 3-258
(Lietuvos Respublikos susisiekimo
ministro 2018 m. kovo 13 d. įsakymo
Nr. 3-122 redakcija)

PAŠTO MOKOS ŽENKLŲ IŠLEIDIMO, IŠĖMIMO IŠ APYVARTOS IR APSKAITOS TAISYKLĖS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Pašto mokos ženklų išleidimo, išėmimo iš apyvartos ir apskaitos taisyklės (toliau – Taisyklės) reglamentuoja pašto mokos ženklų išleidimo, išėmimo iš apyvartos ir apskaitos tvarką.

2. Taisyklės taikomos universaliosios pašto paslaugos teikėjui, apie kurį yra pranešta Pasaulinei pašto sąjungai (toliau – teikėjas).

3. Taisyklėse vartojamos sąvokos:

3.1. **Asmeninis pašto ženklas** – asmens prašymu atlygintinai pagamintas pašto ženklas.

3.2. **Asmeninis ženklintas atvirukas ar atvirlaiškis** – asmens prašymu atlygintinai pagamintas ženklintas atvirukas ar atvirlaiškis.

3.3. **Pašto blokas** – vienas ar keli pašto ženklai dekoratyviniais perforuotais ar neperforuotais kraštais.

3.4. **Pašto ženklas** – įvairių matmenų ir formos už pašto paslaugą sumokėti iš anksto skirtas ženklas, kuriame nurodyta jo nominalioji vertė eurai ir užrašas „Lietuva“. Pašto ženkle taip pat gali būti Lietuvos Respublikos valstybės heraldikos objektai, taip pat tekstas, piešinys, ornamentas, susiję su svarbiais įvykiais ir turintys išliekamąją vertę Lietuvoje ir už jos ribų.

3.5. **Pirmos dienos vokas** – vokas, išleidžiamas į apyvartą pašto ženklo, pašto bloko išleidimo į apyvartą dieną.

3.6. **Proginis datos spaudas** – spaudas, skirtas svarbiam įvykiui ar datai paminėti.

3.7. **Proginis pirmos dienos datos spaudas** – proginis datos spaudas, skirtas naujo pašto ženklo, pašto bloko išleidimo į apyvartą dienai paminėti.

3.8. **Proginis vokas** – tam tikra proga išleistas neženklintas vokas.

3.9. **Ženklinta aerograma** – aerograma su atspausdintu pašto ženklu.

3.10. **Ženklintas atvirukas ar atvirlaiškis** – atvirukas ar atvirlaiškis su atspausdintu pašto ženklu.

3.11. **Ženklintas vokas** – vokas su atspausdintu pašto ženklu.

4. Kitos Taisyklėse vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos pašto įstatyme.

II SKYRIUS PAŠTO MOKOS ŽENKLŲ IŠLEIDIMAS

5. Pasiūlymus išleisti pašto ženklą, pašto bloką, ženklintą voką, ženklintą atviruką ar atvirlaiškį, ženklintą aerogramą (toliau – pašto mokos ženklas) (toliau – pasiūlymai) gali pateikti visi asmenys iki kalendorinių metų pirmojo ketvirčio pabaigos.

6. Pasiūlymai pateikiami Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijai (toliau – Susisiekimo ministerija) arba teikėjui, kurie perduoda juos nagrinėti Pašto mokes ženklų leidybos komisijai (toliau – Leidybos komisija).

7. Leidybos komisijos sudėtį ir Leidybos komisijos darbo reglamentą tvirtina Lietuvos Respublikos susisiekimo ministras. Leidybos komisiją sudaro 11 narių iš Susisiekimo ministerijos, Kultūros ministerijos, teikėjo atstovų ir kitų sričių, susijusių su pašto mokes ženklų leidyba, specialistų. Susisiekimo ministerija, siekdama sudaryti Leidybos komisiją ar ją atnaujinti, kreipiasi į meno, mokslo ir kitas asociacijas ir įstaigas su prašymu deleguoti į Leidybos komisijos sudėtį kompetentingą atstovą. Susisiekimo ministerija siekia, kad Leidybos komisijoje būtų dailininkų, istorikų, filatelistų, akademinės visuomenės atstovų. Visi paskirtieji Leidybos komisijos nariai turi pasirašyti nešališkumo deklaracijas ir konfidencialumo pasižadėjimus.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3-243](#), 2023-05-10, paskelbta TAR 2023-05-10, i. k. 2023-08921

8. Leidybos komisija nagrinėja gautus pasiūlymus ir iki kalendorinių metų antrojo ketvirčio pabaigos teikia Lietuvos Respublikos susisiekimo ministrui tvirtinti kitų kalendorinių metų Pašto mokes ženklų leidybos planą (toliau – planas) ir kitų dvejų metų Pašto mokes ženklų leidybos planuojamas temas (toliau – planuojamos temos). Patvirtintas planas ir planuojamos temos gali būti keičiami Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro įsakymu. Pasiūlymus keisti planą ir planuojamas temas Lietuvos Respublikos susisiekimo ministrui teikia Leidybos komisija.

9. Leidybos komisija, nagrinėdama pasiūlymus, atsižvelgia į istorinių įvykių datas, įžymių asmenybių jubiliejus, mokslo, kultūros, meno, sporto ir kitus pasiekimus, istorinius, visuomeninius, politinius ir kitus valstybei svarbius įvykius ir siekia, kad Leidybos komisijos Lietuvos Respublikos susisiekimo ministrui teikiami pasiūlymai išleisti pašto mokes ženklus nesikartotų.

10. Leidybos komisija, nagrinėdama pasiūlymus, atsižvelgia į šiuos kriterijus:

10.1. juridiniam asmeniui ar įžymiai asmenybei sukanka 100 ir daugiau metų (kas 50 metų);

10.2. miestui sukanka 200 ir daugiau metų (kas 50 metų);

10.3. įsimintinai datai, progai, kūriniai sukanka 25 ir daugiau metų (kas 25 metai);

10.4. itin reikšminga valstybės, meno, sporto, visuomenės proga ar įvykis.

11. Pašto mokes ženklai, skirti gyviems asmenims įamžinti, neleidžiami.

12. Siekiant atskleisti pašto mokes ženklo temą, galima naudoti gyvų asmenų atvaizdus gavus šių asmenų rašytinį sutikimą.

13. Didžiausias plane numatytas išleisti pašto mokes ženklų skaičius yra 25, išskyrus pakartotinius ir (ar) standartinius pašto mokes ženklus, pašto mokes ženklus, leidžiamus kartu su tarptautiniais partneriais, taip pat ženklintus atvirukus ar atvirlaiškius ir ženklintas aerogramas. Planuojamos temos turi sudaryti 70 proc. kasmetinio plano.

14. Pašto ženklai spausdinami lape (nuo 25 iki 100 pašto mokes ženklų), mažajame lape (nuo 4 iki 10 pašto mokes ženklų) ar buklete (iki 20 pašto mokes ženklų).

15. Leidybos komisija, nagrinėdama pasiūlymus, gali siūlyti teikėjui išleisti proginį voką ir (ar) proginį datos spaudą. Sprendimą išleisti proginį voką ir (ar) proginį datos spaudą priima teikėjas.

16. Pirmąją pašto ženklo, pašto bloko išleidimo į apyvartą dieną jie spauduojami proginio pirmos dienos datos spaudu. Pirmąją pašto ženklo, pašto bloko išleidimo į apyvartą dieną į apyvartą gali būti išleidžiamas pirmos dienos vokas. Sprendimą išleisti pirmos dienos voką priima Leidybos komisija, atsižvelgdama į Taisyklių 10 punkte nurodytus kriterijus.

17. Teikėjas atsako už pašto mokes ženklų, pirmos dienos vokų, proginio pirmos dienos datos spaudų kokybę ir jų išleidimą į apyvartą kiekvienų metų Pašto ženklų ir pašto blokų

leidybos plane, patvirtintame Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro įsakymu, nustatytais terminais.

III SKYRIUS

PAŠTO MOKOS ŽENKLŲ, PIRMOS DIENOS VOKŲ, PROGINIŲ PIRMOS DIENOS DATOS SPAUDŲ PROJEKTŲ SVARSTYMAS

18. Teikėjas skelbia pašto mokes ženklų projektų konkursą (toliau – konkursas), išskyrus Taisyklių 21 punkte nustatytą atvejį. Konkurso sąlygose turi būti numatyta, kad kartu su pašto mokes ženklo projektu turi būti sukurti pirmos dienos voko ir proginio pirmos dienos datos spaudo projektai.

19. Teikėjas parengia konkurso sąlygas, kurias svarsto Leidybos komisija. Leidybos komisijai pritarus, konkurso sąlygas tvirtina teikėjo vadovas ar jo įgaliotas asmuo. Konkurso sąlygos yra skelbiamos viename iš nacionalinių laikraščių ir teikėjo interneto svetainėje.

20. Leidybos komisija nagrinėja gautus pašto mokes ženklų projektus, renka konkurso pirmosios, antrosios ir trečiosios vietos laimėtojus, teikia teikėjui pasiūlymus, kaip spausdinti pašto ženklą, – lape, mažajame lape ar buklete. Teikėjas turi teisę į Leidybos komisijos posėdį kviešti atitinkamų sričių ekspertus arba pateikti kompetentingų institucijų ar atitinkamos srities specialistų išvadą dėl pašto mokes ženklų projektų. Teikėjas informuoja raštu konkurso laimėtojus ne vėliau kaip per 5 (penkias) darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos.

21. Leidybos komisija, siekdama užtikrinti pašto mokes ženklų autentiškumą ir meninę vertę, gali siūlyti teikėjui neskelbti konkurso ir pakviesti atitinkamos srities specialistą sukurti pašto mokes ženklo projektą. Taisyklių 10.4 papunktyje numatytais atvejais, kai dėl objektyvių aplinkybių neužtenka laiko paskelbti konkursą, Leidybos komisija motyvuotu sprendimu, siekdama užtikrinti, kad pašto mokes ženklas būtų išleistas nustatytu laiku, gali siūlyti teikėjui neskelbti konkurso ir pakviesti atitinkamos srities specialistą sukurti pašto mokes ženklo projektą. Abiem atvejais atitinkamos srities specialistą, kuris kurs pašto mokes ženklo projektą, iš teikėjo pristatytų ne mažiau kaip dviejų kandidatūrų išrenka Leidybos komisija.

22. Teikėjas sudaro sutartį su konkurso laimėtoju ar pakviestuoju asmeniu (jeigu konkursas nebuvo skelbiamas) dėl pašto mokes ženklo, pirmos dienos voko ir proginio pirmos dienos datos spaudo projektų parengimo spausdinti.

23. Leidybos komisija nagrinėja parengtus spausdinti pašto mokes ženklo, pirmos dienos voko, proginio pirmos dienos datos spaudo projektus, priima sprendimą dėl jų išleidimo ir pateikia jį teikėjui su teikėju suderintais terminais.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3-243](#), 2023-05-10, paskelbta TAR 2023-05-10, i. k. 2023-08921

24. Pašto mokes ženklo, pirmos dienos voko, proginio pirmos dienos datos spaudo projektų autoriai, naudodami kitų autorių sukurtus kūrinius arba jų fragmentus, privalo nepažeisti kitų autorių teisių ir gauti visus reikalingus autorius arba jo teisių perėmėjo ar jo tinkamai įgalioto asmens leidimus. Už neteisėtą kitų autorių kūrinių panaudojimą autoriai asmeniškai atsako Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

IV SKYRIUS

PAŠTO MOKOS ŽENKLŲ, PIRMOS DIENOS VOKŲ SPAUSDINIMAS, PROGINIŲ PIRMOS DIENOS DATOS SPAUDŲ GAMYBA

25. Teikėjas su Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo nustatyta tvarka atrinktu asmeniu (toliau – spaustuvė) sudaro sutartį dėl pašto mokes ženklų spausdinimo. Teikėjas Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo nustatyta tvarka atrenka asmenis ir sudaro su

jais sutartis dėl pirmos dienos vokų spausdinimo ir proginių pirmos dienos datos spaudų gamybos.

26. Spaustuvė privalo pateikti po du bandomuosius pašto mokes ženklų pavyzdžius (toliau – bandomasis pavyzdys). Gauto bandomojo pavyzdžio ekspertizę atlieka teikėjas. Teikėjas įvertina, ar elektroniniu paštu (ar kitu būdu) spaustuvei siųstos pašto mokes ženklų rinkmenos atitinka gautą bandomąjį pavyzdį ir pateikia spaustuvei komentarus, jeigu tokių reikia.

27. Jeigu bandomasis pavyzdys tinkamas spausdinti, teikėjo vadovas arba jo įgaliotas asmuo priima sprendimą dėl pašto mokes ženklo spausdinimo ir patvirtina du bandomuosius pavyzdžius. Vienas bandomasis pavyzdys siunčiamas spaustuvei, o antrąjį bandomąjį pavyzdį pasilieka teikėjas.

28. Išspausdinti pašto mokes ženklai turi atitikti teikėjo patvirtintą bandomąjį pavyzdį.

29. Kiekvieną išspausdintą pašto mokes ženklų tiražą atrankos būdu tikrina teikėjas. Sprendimą išleisti į apyvartą pašto mokes ženklą priima teikėjo vadovas ar jo įgaliotas asmuo.

30. Teikėjas privalo užtikrinti, kad apyvartoje būtų pakankamai pašto mokes ženklų.

V SKYRIUS

PAŠTO MOKOS ŽENKLŲ SAUGOJIMAS IR ARCHYVAVIMAS

31. Teikėjas privalo saugoti pašto mokes ženklų bandomuosius pavyzdžius ir jų projektų originalus 10 metų.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3-243](#), 2023-05-10, paskelbta TAR 2023-05-10, i. k. 2023-08921

32. Rengiant kultūrinį, šviečiamąjį renginį, parodą, pašto mokes ženklų projektų originalai pagal sutartį laikinai gali būti perduodami autoriui arba kultūrinio, šviečiamojo renginio, parodos organizatoriui ar jo įgaliotam asmeniui.

33. Teikėjas privalo sudaryti pašto mokes ženklų saugojimo archyvą (toliau – archyvas), kuriame neterminuotai saugoma po 100 vienetų kiekvieno pašto ženklo, pašto bloko, po 10 vienetų kiekvieno ženklinto voko, atviruko ar atvirlaiškio ar ženklintos aerogramos.

34. Archyve saugomų pašto mokes ženklų saugojimo sąlygas nustato teikėjo vadovas ar jo įgaliotas asmuo. Draudžiama paimti iš archyvo pašto mokes ženklus be teikėjo vadovo ar jo įgalioto asmens rašytinio leidimo.

VI SKYRIUS

ASMENINIS PAŠTO ŽENKLAS IR ASMENINIS ŽENKLINTAS ATVIRUKAS AR ATVIRLAIŠKIS

35. Prašymus išleisti asmeninį pašto ženklą ir (ar) asmeninį ženklintą atviruką ar atvirlaiškį (toliau – prašymas) teikėjui gali pateikti visi asmenys.

36. Asmeninio pašto ženklo ir asmeninio ženklinto atviruko ar atvirlaiškio (toliau – ženklas) išleidimo, išėmimo iš apyvartos ir apskaitos taisyklės tvirtina teikėjas.

37. Ženkle draudžiama naudoti vaizdus, kurie neatitinka visuomenės moralės ir etikos standartų, sukuria klaidingą ir apgaulingą žmogaus teisių, laisvių, vertybių vaizdinį ar įvaizdį, yra kitų autorių teisių objektai pagal Lietuvos Respublikos autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymą, be rašytinio autoriaus sutikimo. Taip pat ženkle draudžiama naudoti kitus vaizdus, kurie yra laikomi draudžiamais ar įžeidžiančiais pagal Lietuvos Respublikos įstatymus ir Europos Sąjungos teisės aktus, įskaitant įžeidžiančius vaizdus rasiniu, religiniu, tautinių mažumų ar nacionaliniu pagrindu, vaizdus, kurstančius tautinę nesantaiką ar smurtą, erotinius,

pornografinius vaizdus, įvairių tipų diskriminacinius ar prieštaringai vertinamus vaizdus, susijusius su religija.

38. Teikėjas atsisako išleisti ženklą Taisyklių 37 punkte numatytais pagrindais.

VII SKYRIUS

PAŠTO MOKOS ŽENKLŲ IŠĖMIMAS IŠ APYVARTOS IR APSKAITA

39. Jeigu apyvartoje esančiais pašto mokes ženklais negalima sumokėti už pašto paslaugą (yra nustatyta padirbinėjimo atvejų, negalima užklijuoti ant pašto siuntos, nesilaiko ar lengvai gali būti pašalinami datos spaudų dažai ir pan.), jie turi būti išimti iš apyvartos. Sprendimą dėl pašto mokes ženklo išėmimo iš apyvartos priima teikėjo vadovas ar jo įgaliotas asmuo.

40. Teikėjas privalo savo interneto svetainėje ir viename iš nacionalinių laikraščių paskelbti informaciją apie pašto mokes ženklo išėmimą iš apyvartos ne vėliau kaip prieš 60 dienų iki numatytos išėmimo iš apyvartos dienos. Įtarus, kad pašto mokes ženklas padirbinėjamas, teikėjas turi teisę nedelsdamas sustabdyti šio pašto mokes ženklo pardavimą.

41. Išimti iš apyvartos pašto mokes ženklai nurašomi ir likviduojami teikėjo nustatyta tvarka.

42. Pašto mokes ženklo apskaitą tvarko teikėjas.

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija, Įsakymas

Nr. [3-642](#), 2013-12-19, Žin., 2013, Nr. 136-6927 (2013-12-28); paskelbta TAR 2013-12-31, i. k. 2013-00156

Dėl Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2013 m. balandžio 30 d. įsakymo Nr. 3-258 "Dėl Pašto mokes ženklų išleidimo, išėmimo iš apyvartos ir apskaitos taisyklių patvirtinimo" pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija, Įsakymas

Nr. [3-122](#), 2018-03-13, paskelbta TAR 2018-03-13, i. k. 2018-03866

Dėl Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2013 m. balandžio 30 d. įsakymo Nr. 3-258 „Dėl Pašto mokes ženklų išleidimo, išėmimo iš apyvartos ir apskaitos taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo

3.

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija, Įsakymas

Nr. [3-243](#), 2023-05-10, paskelbta TAR 2023-05-10, i. k. 2023-08921

Dėl Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2013 m. balandžio 30 d. įsakymo Nr. 3-258 „Dėl Pašto mokes ženklų išleidimo, išėmimo iš apyvartos ir apskaitos taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo